

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.003/2022/12. szám

A felperes:

felperes neve Kft. „f.a.” (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Vékás Szilvia kamarai jogtanácsos (jogtanácsos címe)

Az alperes:

alperes neve (felperes székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Sas István ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya:

Tagsági jogviszonyból eredő követelés és egyéb

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának a száma:

Kecskeméti Törvényszék 10.G.21.477/2020/24.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes 10.G.21.477/2020/25.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak fizessen meg 1 522 690 (egymillió-ötszázhuszonkettőezer-hatszázkilencven) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] Az alperes a felperesi gazdálkodó szervezet tagja és ügyvezetője annak alapításától, 2009. május 6. napjától. Az alapító okirat 2017. március 14-i módosításával az alperes a felperes egyedüli tagja lett, míg a felperes törzstőkéje 500 000 forintról 3 000 000 forintra emelkedett. Az illetékes cégbírósághoz benyújtott nyilatkozat szerint az alperes 2 500 000 forint házipénztárba történt befizetésével teljesítette a törzstőkeemelést, annak befizetésre azonban nem történt meg, a 2017. évi főkönyv követelésként tartalmazza a jegyzett, de be nem fizetett tőke összegét.

[2] A felperessel szemben 2014. május 16. napján az adóhatóság végrehajtási eljárást kezdeményezett majd a Kecskeméti Törvényszék a 2017. október 28. napján jogerőre emelkedett 9.Fpk.507/2017/16. számú végzésével elrendelte a felszámolását. A felszámolás kezdő időpontja 2018. április 24. napja.

[3] Az alperes képviselőjében a felperes könyvelője, személy 1 neve 2018. június 8. napján elektronikus úton küldte el a felszámoló részére a felperes zárómérlegét, főkönyvi kivonatát, főkönyvi katonjait.

[4] A 2017. évre vonatkozó mérlegbeszámoló és a tevékenységet záró mérleg 833 000 forint összegű tárgyi eszközt, 16 534 000 forint pénzbetétet, 2 000 forint bankbetétet és 2 500 000 forint összegű követelést tartalmazott. A 2017. december havi és 2018. április havi főkönyvi kivonatban a pénztárban lévő pénzeszköz pontosan 16 533 628 forint.

[5] A felperes felszámolója a 2018. október 2. napján kelt levelében felszólította az alperest 16 533 628 forint pénzeszköz, valamint – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:207. § (3) bekezdésére utalással – a be nem fizetett törzstőkéből álló 2 500 000 forint összegű követelés megfizetésére. Az alperes a felszólítást 2018. október 4. napján átvette, azonban az összeget nem fizette meg.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[6] A felperes keresetében az alperest 19 033 628 forint és annak 2018. április 25. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, a tevékenységet lezáró beszámolóban és főkönyvi kivonatban a felperes volt ügyvezetőjeként az alperes 16 533 628 forint összeget mutatott ki, mint házipénztár záróállomány. A felszólítások ellenére ezzel az összeggel nem számolt el, nem adta át a felszámolónak. Ezért álláspontja szerint ilyen összegben kár érte a cégben bekövetkező vagyonsökkenés miatt, amelynek megtérítésére az alperes a Ptk. 3:24. §-a és 5: 519. §-a szerint köteles. Utalt arra, az alperes nem tette meg az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében. Hivatkozott arra, az alperes a tevékenységet záró mérleget aláírta, így az abban kimutatott eszközök meglétét elismerte. A 2 500 000 forint összegű követelését arra alapította, hogy az alperes, mint egyedüli tag nem tett eleget a 2017. március 14-i törzstőke emelés során meghatározott törzstőke rendelkezésre bocsátási kötelezettségének sem. Ezért annak teljesítésére a Ptk. 3:207. § (3) bekezdése alapján köteles.

[7] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy a felperes vagyonnal rendelkezett volna a felszámolás kezdő időpontjában, azt önmagában nem támasztja alá a főkönyvi kivonat. Állította, a felszámoló részére átadta a felperes iratait, valamint a felperes könyvelője felmondott, amely miatt a valós, veszteséges állapot nem került lekönyvelésre, és maradhatott olyan papíron le nem selejtezett árukészlet, amely a valóságban nem volt meg. Mivel a felperes gyorsan romló libahússal foglalkozott, ezért nem tudott elszámolni azzal a felszámoló felé. Megítélése szerint a felperes fizetési képtelenséggel

fenyegető helyzete bekövetkeztét követően vezetői feladatát a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el.

Az elsőfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 19 033 628 forintot és annak 2018. október 19. napjától járó késedelmi kamatát, valamint 500 000 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy az államnak fizessen meg 1 713 000 forint eljárási illetéket. Határozatának indokolása szerint a felperes a kár bekövetkeztét azokkal az okiratokkal igazolta a perben, amelyek tartalma szerint az alperes ügyvezetése alatt álló adós gazdálkodó szervezet 833 000 forint összegű tárgyi eszköz, 16 534 000 forint pénzbetét, 2 000 forint bankbetét és 2 500 000 forint összegű követelés vagyonnal rendelkezett a felszámolás kezdő napját megelőzően, amelyet az alperes a felszámoló részére nem adott át.

[9] Kifejtette, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 265. § (2) bekezdésében szabályozott bizonyítási szükséghelyzet fennálltára tekintettel az alperesnek kellett a perben bizonyítania azt, hogy az adós vagyonnal nem rendelkezett, ezért kár a felperest nem érte. Az alperes azonban bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ugyanis a vagyoncsökkenés hiánya a felperes tevékenységét a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv.tv.) 166. § (1) bekezdése szerinti dokumentáló teljeskörű számviteli bizonylatok és a felperes Számv.tv. szerint vezetett nyilvántartásai nélkül nem bizonyítható, amely iratok azok teljeskörű átadásának alperes általi elmulasztása miatt nem állnak rendelkezésre. Ezért bizonyítottnak tekintette azt a tényt, hogy a felperes vagyonában kár következett be. Miután az alperes a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31. § b) pontjában meghatározott kötelezettségét elmulasztotta, magatartása és a felperest ért kár közötti okozati összefüggést is bizonyítottnak ítélte. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperesnek a Ptk. 6:519. §-a szerinti kártérítési felelőssége fennáll.

[10] Mellőzte a könyvszakértői bizonyítást, mivel ahhoz az alperes semmilyen bizonyítékot, bizonylatot, számviteli dokumentumot nem mutatott fel, így a könyvszakértőnek sem állhat olyan irat a rendelkezésére, amelyhez képest vizsgálhatta volna a felszámoló részére megküldött számviteli adatok valódiságát. Megalapozatlannak találta az alperesnek azt a bizonyítási indítványát, hogy a felperes csatolja valamennyi birtokába jutott iratot, mivel az alperes semmilyen könyvvizsgálat tárgyává tehető, a rendelkezésre álló könyvelési adatok cáfolatára alkalmas okirati vagy egyéb bizonyítékkal nem szolgált.

[11] A törzstőke befizetésére a Ptk. 3:207. § (3) bekezdése alapján kötelezte az alperest, mivel a befizetésének hiányát nem vitatta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[12] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az eljárásban nem hallgatta meg személyesen, és mellőzte személy 1 neve tanúkénti meghallgatását, valamint a könyvszakértő kirendelését. Állította, mint a felperes volt vezető tisztségviselője, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatát a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és eleget tett a jogszabályi kötelezettségeinek is. Álláspontja szerint könyvszakértői véleménnyel szükséges megállapítani, hogy a 19 033 628 forint milyen tételekből, milyen időszakra vonatkozóan és hogyan került kiszámításra. Kiemelte, a felszámolónak vagyont azért nem tudott átadni, mivel a felperes vagyonnal nem

rendelkezett, a felszámolás előtti időszakban a könyvelő felmondott, ezért a valós veszteséges állapot nem került lekönyvelésre. Előadta, papíron maradhatott olyan le nem selejtezett árukészlet, amely a valóságban nem volt meg. Hangsúlyozta, a felperes iratait átadta a felszámolónak. Megítélése szerint ezért a kártérítés feltételei körében a jogellenes magatartás és az okozati összefüggés is hiányzik.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő. A másodfokú eljárásban az ítéltábla Pp. 369. § (4) bekezdése szerinti felhívására a keresetében érvényesíteni kívánt jogként megjelölt Ptk. 3:24. §-a mellett a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség szabályainak (Ptk. 6:142. §) alkalmazását jelölte meg.

Az ítéltábla döntésének indokai

[14] A fellebbezés alaptalan.

[15] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) és (2) bekezdésében megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[16] Ennek megfelelően a felülbírálat keretében – figyelemmel a fellebbezés indokaira – az ítéltábla vizsgálta egyrészt a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkörben eljárva, hogy sértett-e eljárási szabályt az elsőfokú bíróság az alperes személyes meghallgatásának, személyi neve tanú meghallgatásának és a szakértői bizonyítás mellőzésével, másrészt a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelését.

[17] A felperes valós tárgyi keresethalmazatban terjesztette elő az alperessel, mint taggal szemben a felszámolás elrendeléséig nem teljesített 2 500 000 forint összegű törzstőke megfizetése iránti, és az alperessel, mint vezető tisztségviselővel szembeni 16 533 628 forint összegű pénzeszköz felszámoló részére való átadásának elmulasztása miatti kártérítés iránti keresetét, amely a Pp. 173. § és 20. § (3) bekezdés ae) és af) pontja alapján megengedett tárgyi keresethalmazat.

[18] A befizetni elmulasztott törzstőke kapcsán a felperes nem kártérítési igényt érvényesített, hanem érvényesíteni kívánt jogként a Ptk. 3:207. § (3) bekezdését jelölte meg, amely alapján marasztalta az elsőfokú bíróság is az alperest e kereseti kérelem esetében.

A Ptk. 3:207. § (3) bekezdése szerint, amennyiben a végelszámolás megindításakor vagy a felszámolás elrendelésekor a társaság törzstőkéje még nem került teljes egészében befizetésre, a végelszámoló és a felszámoló jogosult a még nem teljesített befizetésekre vonatkozó kötelezettséget azonnal esedékessé tenni és annak teljesítését a tagoktól megkövetelni, ha arra a társaság tartozásainak kiegyenlítése érdekében szükség van. Ezért a törzstőke teljesítése iránti keresetet illetően kizárólag azt kellett vizsgálni, hogy e jogszabályi rendelkezésekben meghatározott feltétel fennáll-e, ekörben a kártérítés szabályait tehát nem kellett alkalmazni.

Az alperes bár fellebbezésében a teljes kereset elutasítását kérte, azonban azt nem állította, hogy a törzstőkét befizette és annak teljesítése a társaság tartozásainak kiegyenlítése érdekében nem szükséges. Nem volt ezért a Pp.370. § (1) bekezdésére figyelemmel felülbírálható a Ptk. 3:207. § (3) bekezdésében meghatározott feltételek fennállta, így azok hiányát – az elsőfokú ítélettől eltérően – a másodfokú eljárásban nem lehetett megállapítani.

A Ptk. 3:207. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállta következtében az alperes köteles megfizetni a felperes felszámolásának elrendelésekor be nem fizetett 2 500 000 forint összegű törzstőkét.

[19] A felperes a 16 533 628 forint összegű kártérítési igényét arra alapította, hogy az alperes mint vezető tisztségviselő nem adta át a felszámolás megkezdését követően a felszámolónak az ilyen összegű adós vagyontát képező pénzeszközt. A felperes kárigényét tehát más vagyontárgyak átadásának elmulasztására nem alapította, így nincs jelentősége az alperes azon hivatkozásának, hogy papíron maradhatott csak le nem selejtezett árukészlet. Kizárólag azt kellett a perben vizsgálni, hogy a 16 533 628 forint összegű pénzeszközt illetően az alperes kártérítési felelőssége megállapítható-e.

[20] A vezető tisztségviselő belső, a jogi személlyel szembeni felelősségét, már a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény 32. § (1) bekezdése, az azt követő 1997. évi CXLIV. törvény 29. §-a, és a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (2) bekezdése is tartalmazta.

Ahogy ezt a Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.198/2016/4. számú ítéletében kifejtette, a vezető a társasággal nem „szerződésen kívüli”, hanem társasági jogviszonyban (megbízási vagy munkaviszonyban) áll. A gazdasági társaságokról szóló egymást követő törvények szabályai szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható fokozott gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A vezető tisztségviselők a polgári jog általános szabályai szerint felelnek a társasággal szemben okozott kárért, de a vezetők felelősségének jogalapja nem közvetlenül a Ptk. 339. §-a, hanem a gazdaság társaságokról szóló törvény felelősségi szabálya [Gt. 30. § (2) bekezdése], amely alkalmazni rendeli a kártérítés szabályait.

A Ptk. hatályon kívül helyezte a Gt.-t, de a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése a Gt. 30. § (2) bekezdésében foglaltakkal tartalmában egyező szabályozást tartalmaz.

A Ptk. 3:24. § (1) bekezdése alapján vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben. A Ptk. 3:24. § (1) bekezdése a Gt. 30. § (2) bekezdésében foglaltakról csak annyiban tér el, hogy a Ptk. az Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénytől eltérően, differenciáltan szabályozza a szerződésszegéssel, illetve a szerződésen kívül okozott károkért való felelősséget, ezért a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése meghatározza azt is, hogy a vezető a belső jogviszonyban a szerződésszegésért való felelősség szabályai szerint felel, melyet a Ptk. 6:142. §-a rögzít.

[21] A felperes kártérítés iránti keresetében érvényesíteni kívánt jogként a Ptk. 3:24. § (1) bekezdését megjelölte, amely mellett ugyanakkor az e jogszabályi rendelkezésben felhívott szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség szabályától eltérő Ptk. 6:519. §-ának rendelkezésére (szerződésen kívül okozott károkért való felelősség) is hivatkozott. Ennek azonban a kereset érdemi elbírálása szempontjából jelentősége nem volt. A vezető tisztségviselővel szembeni kártérítési igény esetében ugyanis az érvényesíteni kívánt jogot már a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése meghatározza, az utal arra, hogy a szerződésszegésért való felelősség szabályai szerint felel a vezető, így nem szükséges külön megjelölni érvényesíteni kívánt jogként a Ptk. 6:142. §-át, az a Ptk. 3:24. § (1) bekezdésének utaló rendelkezése folytán alkalmazandó. Emellett a felperes a nyilatkozatát a másodfokú eljárásban az ítéltábla anyagi pervezetése alapján pontosította is, megjelölte a szerződésszegésért való felelősséget szabályozó Ptk. 6:142. §-át is, és egyértelművé tette, hogy a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályaira alapítja az alperessel szembeni kártérítési keresetét. Nem volt ezért akadálya annak, hogy a bíróság az alperesnek mint vezető tisztségviselőnek a gazdasági társasággal szembeni kártérítési felelősségét – kifejtetteknek megfelelően – a szerződésszegésért való felelősség szabályai szerint vizsgálja.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes által megjelölt érvényesíteni kívánt jogtól elérően a Ptk. 6:519. §-ára alapította az alperes marasztalását, azonban ez nem jelenti azt, hogy túlterjeszkedett volna az érvényesíteni kívánt jogon. Tartalmában ugyanis – az alábbiakban kifejtendőkre tekintettel – azokat a feltételeket vizsgálta és találta bizonyítottnak, amelyek az alperes kártérítési felelősségének megállapításához szükségesek és egyben elegendők a felperes által megjelölt érvényesíteni kívánt jog alapján.

[22] A Ptk. 3:24. § (1) bekezdése szerinti kártérítési perben a Pp. 265. § (1) bekezdésében foglaltak szerint általában a felperest terheli az állítási és bizonyítási kötelezettség, a károkozó szerződésszegő magatartás, a kár bekövetkezte, összecszerűsége, valamint a károkozó magatartás és a bekövetkezett kár közötti ok-okozati összefüggés tekintetében, míg a fentiek bizonyítottasága esetén az alperest megilleti a kimentés lehetősége, a Ptk. 6:142. §-a szerinti elemek bizonyításával.

Az alperes fellebbezési érvelésével ellentétben a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése esetében a vezető tisztségviselő kártérítési felelősségének – erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés hiányában – nem feltétele, hogy a felperes fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően a vezető nem a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el. E körülmény a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti igény érvényesítésének feltétele, azonban a perben a felperes nem ez alapján terjesztette elő keresetét az alperessel szemben, így nem kellett vizsgálni az alperes belső, jogi személlyel szembeni kártérítési felelősségének elbírálásakor, hogy a felperes fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezett-e, és mikor, és ezt követően a hitelezői érdekek figyelembevételével járt-e el az alperes.

[23] Szerződésszegő magatartásként a felperes állította, hogy az alperes, mint a társaság ügyvezetője a felszámolás elrendelésekor a cég pénzeszköz vagyonát nem adta át, ezzel kárt okozott.

A kötelezettségszegés körében központi kérdés, mi a vezető tisztségviselőnek tisztsége alapján ellátandó feladata, és a vezetői felelősség megállapításához az is bizonyítandó, hogy az ügyvezetési feladat fennállt-e és ezt az ügyvezetési feladatot az alperes megszegte-e. A Ptk. 3:21. § (1) bekezdése alapján az ügyvezetés a jogi személy irányítási feladatainak ellátását jelenti, kivéve azokat az irányítási döntéseket, amelyek a tagok döntéshozatalára vannak fenntartva. Ez a definíció tehát a feladatokat konkrétan nem határozza meg. Az ügyvezetési feladatokat egyrészt a gazdálkodó szervezet és az alperes megbízási (vagy munkavállalási) szerződése tartalmazza, és vannak olyan kötelezettségek, amelyeket jogszabály ír elő a vezető számára. Szerződésszegés akkor is megvalósul, ha a vezető akár a szerződésben rögzített, akár a jogszabály szerint fennálló kötelezettségét szegi meg. Ilyen jogszabályi kötelezettséget tartalmaz a Számv.tv., melynek 17. §-a alapján a gazdálkodó szervezetnek beszámolóképzési, könyvvizelési kötelezettsége van. A beszámolót a valóság és teljesség elve alapján kell elkészíteni, amelyet a képviselőre jogosult személy köteles aláírni [Számv.tv. 20. § (6) bekezdés].

Továbbá mivel a vezető rábízott idegen vagyonnal gazdálkodik, és mint megbízott megbízatásának megszűnésekor a rábízott vagyonnal el kell számolnia (Ptk. 6:279. §). Ha a megbízatása azért szűnik meg, mert az adós gazdálkodó szervezet felszámolás alá kerül, kötelezettségét a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) és b) pontja tartalmazza. Ez alapján a vezető tisztségviselőt a felszámolást megelőző nappal záróleltár-, és éves beszámolóképzési kötelezettség terheli, továbbá a Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pontja szerint 30 napon belül irattadási, és vagyonátadási kötelezettsége áll fenn a felszámoló felé.

Tény, melyet az alperes sem vitatott, hogy a felszámolási eljárás megindulását követően az alperes a felszámolási tevékenységzáró mérlegben szereplő pénzeszköz tekintetében nem tett eleget a Cstv. 31. § b) pontja alapján vagyonátadási kötelezettségének. Tehát a felperes az alperes szerződésszegő károkozó magatartását ezzel igazolta. Önmagában a vagyon

átadásának az elmulasztása, az elszámolás megghiúsítása a társaságnak okozza a kárt (Kúria Gfv.VI.30.242/2021/4.).

[24] Az ok-okozati összefüggések tekintetében a felperes keresete azon alapult, hogy a cég felszámolásának elrendelését követően az alperes elmulasztotta vagyónátadási kötelezettségét, és ezzel kárt okozott. Tehát a kár nem a mérlegkészítési és iratátadási kötelezettség elmulasztásából származott a felperesi előadás szerint, hanem az adós gazdálkodó szervezet vagyona átadásának hiányából.

[25] Az okozott kár összecszerúségét a felperes a felszámolás kezdő időpontját megelőző napon a tevékenységet záró mérlegben és a 2018. április havi főkönyvi kivonatban feltüntetett és át nem adott pénzeszköz vagyónának összegével egyezően – a meglévő és át nem adott vagyon különbözeteként – határozta meg a kialakult gyakorlatnak megfelelően (BH2017. 192.).

Az alperes vitatta, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőző napon a felperes ilyen összegű vagyonnal rendelkezett, állítása szerint vagyona nem volt, azaz nem volt mit átadnia a felszámolóknak.

[26] A felperes az elsőfokú eljárás során becsatolta a tevékenységet záró mérleget, és előadta, hogy azt az alperes aláírta. A felperes ezen beadványát (G.21.477/2020/15. szám) – az elsőfokú bíróság mulasztása miatt – az ítéltábla kézbesítette az alperes részére a másodfokú eljárásban, amelyre vonatkozóan az alperes nyilatkozatot nem tett, így azt sem vitatta, hogy a tevékenységet záró mérleget aláírta. Ezért ennek tényét az ítéltábla a Pp. 364. §-a folytán megfelelően alkalmazandó Pp. 203. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem vitatottnak tekintette, és így a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a tevékenységet záró mérleget az alperes aláírta. A mérleg aláírásával pedig annak tartalmáért az alperes felelősséget vállalt. A Számv.tv. 20. § (6) bekezdése és a 15. § (3) bekezdése szerinti valódiság elvének megfelelően elismerte az abban foglaltak valódiságát és azt is, hogy az megfelel a Számv.tv. alapelvi rendelkezéseinek, azaz a valódiság elve mellett a teljesség elvének és ez a számviteli bizonylatokkal alátámasztott. Az alperes tehát elismerte a tevékenységet záró mérleg aláírásával, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőző napon a felperes a keresetben megjelölt pénzeszközzel rendelkezett. Emiatt a Pp. 265. § (1) bekezdése értelmében a megtett nyilatkozatával szemben – mivel a tényt annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azt a bíróság valónak fogadja el (bizonyítási érdek) – az alperesnek kellett bizonyítania azt, hogy a tevékenységet záró mérlegben feltüntetett pénzeszköz a felszámolás kezdő időpontját megelőző napon már nem volt meg, az felhasználásra került. Ezt indokolja az is, hogy az alperes mulasztása folytán – mivel nem csak vagyónátadási, de az iratátadási kötelezettségének sem tett eleget –, iratok hiányában a felperes számára lehetetlen volt. A felperes ugyanis csak a zárómérleg, főkönyvi kivonat és karton átadását ismerte el, a teljes iratanyagának alperes általi átadását nem, és az alperes az elsőfokú bíróság erre vonatkozó tájékoztatása és felhívása (G.21.477/2020/11. számú végzés és G.21.477/2020/12. számú jegyzőkönyv 3. oldal 2. bekezdés) ellenére nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, bizonyítási indítványt, amely állítását alátámasztotta volna. Ezzel ellentétes álláspont azt eredményezné, hogy minden a vagyónátadási kötelezettségét elmulasztó vezető tisztségviselő, ha egyúttal a tevékenységet záró mérleget aláírja, de egyebekben iratátadási kötelezettségét nem teljesíteni, mentesülhetne a kárfelelősség alól (hasonlóan foglalt állást a Fővárosi Ítéltábla a 17.Pf.20.354/2019/7-II. számú és a Szegedi Ítéltábla a Gf.30.261/2020/3. számú ítéletében), és a saját felróható magatartására hivatkozhatna.

[27] Az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően tehát bizonyítási szükséghelyzet nem áll fenn, azonban az elsőfokú bíróság is úgy tekintette, hogy a bizonyítási kötelezettség az

alperesen van, és e körben nyilatkozatra, bizonyításra hívta fel (G.21.477/2020/11. számú végzés és G.21.477/2020612. számú jegyzőkönyv 3. oldal 2. bekezdés).

[28] Az alperesnek tényelődást kellett volna tennie arra, hogy a pénzeszköz felhasználása miként történt, és könyvelési iratokkal bizonyíthatta volna, hogy a vagyon a felperes érdekében felhasználásra került. Az elsőfokú bíróság erre vonatkozó tájékoztatása és felhívása ellenére azonban tényelődást nem tett, könyvelési iratokat nem csatolt, amelyek nélkül a szakértői bizonyítás sem folytatható le. Helyesen mellőzte ezért az elsőfokú bíróság a szakértői bizonyítás elrendelését. Nem volt helye személy 1 neve tanú meghallgatásának a Pp. 276. § (4) bekezdés a) pontja alapján, mivel a felperes erre vonatkozó indítványát nem tartotta fenn, míg az alperes a Pp. 275. § (1) bekezdésének ellenére nem jelölte meg a bizonyítani kívánt tény, bizonyítási indítványban enélkül kérte a tanú meghallgatását. Az alperes személyes meghallgatása sem volt szükséges, mivel egyrészt az a Pp. 230. § (1) bekezdése értelmében nem kötelezettsége a bíróságnak, másrészt az alperes szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a tárgyaláson, és nyilatkozatának perfelvételi iratként való megtételére az elsőfokú bíróság (G.21.477/2020/12. számú jegyzőkönyv 3. oldal 2. bekezdés) fel is hívta, amelynek nem tett eleget. Az alperes nyilatkozata és a könyvelési iratok hiányában így az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a tevékenységet záró mérlegben feltüntetett pénzeszköz a felszámolás kezdő időpontját megelőző napon megvolt.

[29] Mindezek alapján a felperes a szerződésszegéssel okozott kár szükségképpen tényállási elemeit bizonyította, míg az alperes a Ptk. 6:142. § (2) bekezdésében foglalt kimentési okra nem hivatkozott. Ezért helytállóan kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest az át nem adott pénzeszköz tekintetében kártérítés megfizetésére.

[30] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

[31] Az alperes pervesztes lett, ezért a feleket az ügyben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés i) pontja szerint megillető illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett eljárási illeték viselésére köteles a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján.

[32] A felperes másodfokú perköltségét nem számította fel, ezért arról az ítéltábla nem rendelkezhetett [Pp. 81. § (1) bekezdés és 82. § (3) bekezdés].

Szeged, 2022. július 13.

Dr. Jobbágy Ildikó s.k.
a tanács elnöke

Dr. Tolna András s.k.
előadó bíró

Dr. Dobler László s.k.
táblabíró